

Náplní naší práce bylo zjistit, jakým způsobem expresivně-emocionální prostředky ovlivňují výběr jak slovesného času, tak slovesného vidu dokonavého či nedokonavého a jak se užití jednoho či druhého promítá do celkové expresivně emocionální charakteristiky výpovědi.

Na základě analýzy uvedených příkladů jsme zjistili, že se tyto složky navzájem podmiňují a ovlivňují. Zjistili jsme, že aktualizace citově neutrální výpovědi představuje samotnou podstatu vyjadřování expresivity. Tato citová aktualizace s sebou nese různé prvky emočního zaujetí mluvčího.

Z naší analýzy také vyplynulo, že k aktualizaci může rovněž docházet i bez využití expresivně-emocionálních prostředků. Slovesné tvary mohou být neutrální, a přesto dojde k citové aktualizaci výpovědi. Výpověď může být citově aktualizovaná slovy či pojmy, které jsou neslovesného původu, ale jsou to klíčová slova, která sama o sobě, z hlediska citového, jsou nositeli expresivního vyjádření. V takovém případě k citové aktualizaci dochází i bez toho, aniž by byly použity formální prostředky citové aktualizace.